

Trygg kirurgi. Preoperativ hårfjerning

Gjelder for: Hele SiV
Dokumenttype: Retningslinje
Sist endret: 08.04.2023

1. HENSIKT

- Fjerne hår som er operasjonsteknisk i veien
- God fiksering av operasjonsoppdekking
- Godt feste for bandasje og diatermiplate
- Lette suturering
- Forebygge infeksjoner

2. ANSVAR

Seksjonsleder har ansvar for at retningslinjen er kjent for personalet
Koordinerende operasjonssykepleier/Sykepleier/Hjelpepleier

3. FREMGANGSMÅTE

- Sørge for hårfjerning operasjonsdagen og så nært opptil operasjonstidspunktet som mulig.
- Hårfjerning utføres med elektrisk hårklipper og engangshode.
- Arbeidsbeskrivelse sees i sammenheng med illustrasjoner.

1. Mammae/ ØNH/ ØYE

A:Mammae: (i axille + evt. hår ellers i opr.feltet)

B:Otoplastikk: (evt. rundt øret)

C:Tumor i hårfeste (rundt tumor)

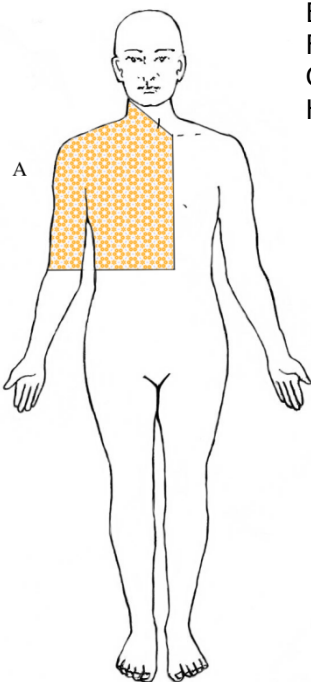
D:Parotis (over + fremside+ under/bak øret)

E:Myringoplastikk: (over +foran+ bak øret)

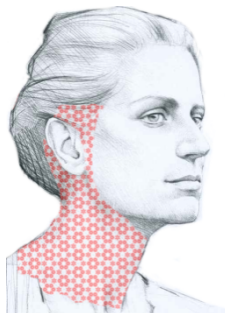
F:Tumor på halsen(4cm rundt tumor)

G:Vap/Hickmann/Quinton kat (på den aktuelle siden av thorax)

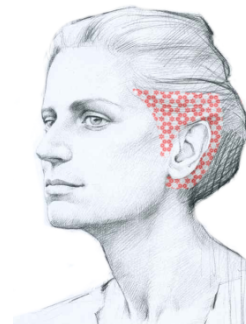
H:Tumor rundt øyet(rundt tumor)

D

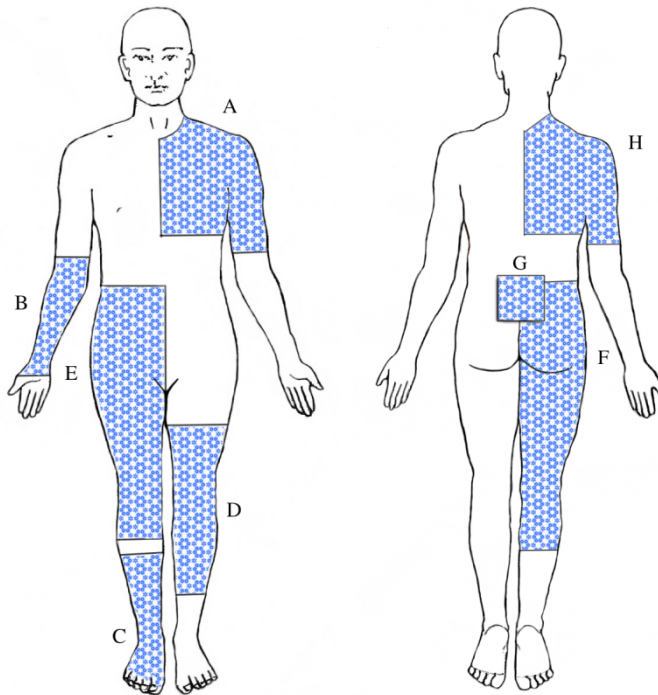

E

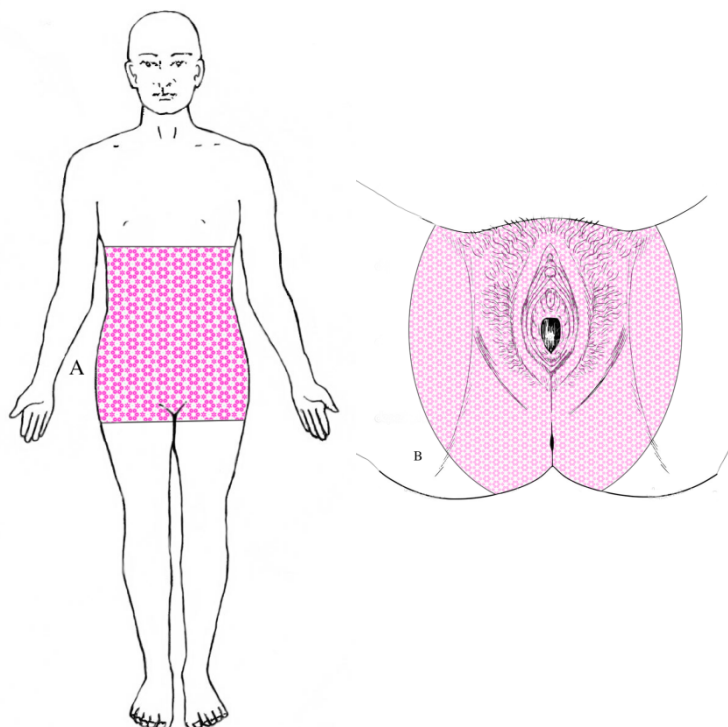

2. Ortopedi

- A: Skulder foran (husk axille på aktuell arm)
- B: Underarm (sirkulært)
- C: Ankel (sirkulært)
- D: Kne/Arthroskopier/Korsbåndrestriksjon/Proteseimplantasjon: (sirkulært)
- E: Hofte front (primære og revisjoner)
- F: Hofte bak
- G: Rygg (avhengig av snitt)
- H: Skulder bak

3. Gyn

- A: Abdominale inngrep (over symfyssen)
- B: Vaginalplastikker (rundt genitalia) Vaginal hysterektomi (rundt genitalia evt. på symfyssen) TVT (rundt genitalia og over symfyssen)

3. Gastro

A: Laparotomi/Laparoskopi

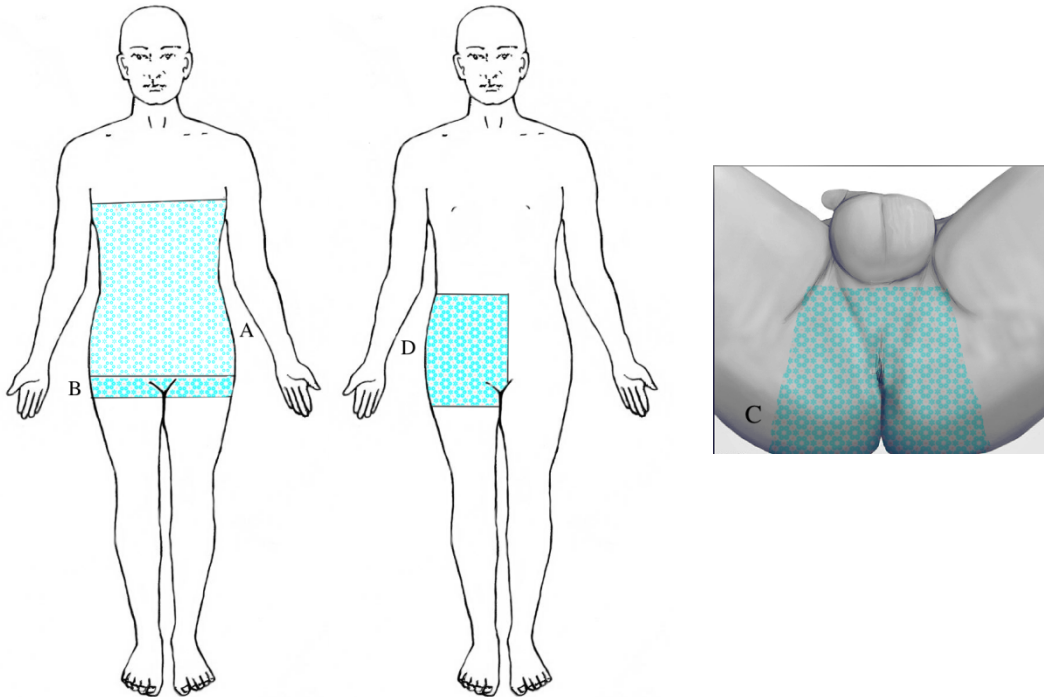
Ventrikkel, Nissen, Galleskopi, Ileus (Øvre del av Abdomen fra 10 cm over brystbenspissene, godt ut på sidene og ned til symfysen)

B: Laparotomi/Laparoskopi

Tynntarm/Tykkertarm: (Nedre del av abdomen 10 cm over brystbenspissene, langt ut sidene, over symfysen og litt ned på lårene, minus genitalia)

C: Rectum amputasjon: (fjern evt. hår rundt anus) Sacralcyste: Plastre til seteballene. (10 cm over setefuren, ned til anus og godt ut på sidene)

D: Hernie inguinalis: Hårfjerning på aktuelle side. (overkant av navlen, over midtlinjen og godt ut på siden, litt ned på låret) Samme gjelder ved Åpen Appendectomi.

4. Uro

A: Laparotomi/Laparoskopi: Nefrectomi, Nefroureterektomi, Pyeloplastikk. (opp til mamma og hele symfysen, godt ut til begge flanker)

B: Cystectomi, Bricker avledning, Studer blæresubstitutt: (opp til mamma og hele symfysen, godt ut til begge flanker)

C: Radikal prostatektomi: (10 cm over umbilicus og hele symfysen)

D: Hydrocele/Ca. Testis/Orchiopexi/Testistorsjon: (i lyske og scrotum)

E: Orchiectomi/Vasectomi: (på scrotum)

F: PCN: (på aktuell flanke)

G: Tur B og P/Cystoscopi/URS/Penisplastikk: (Ingen hårfjerning)

5. Kar

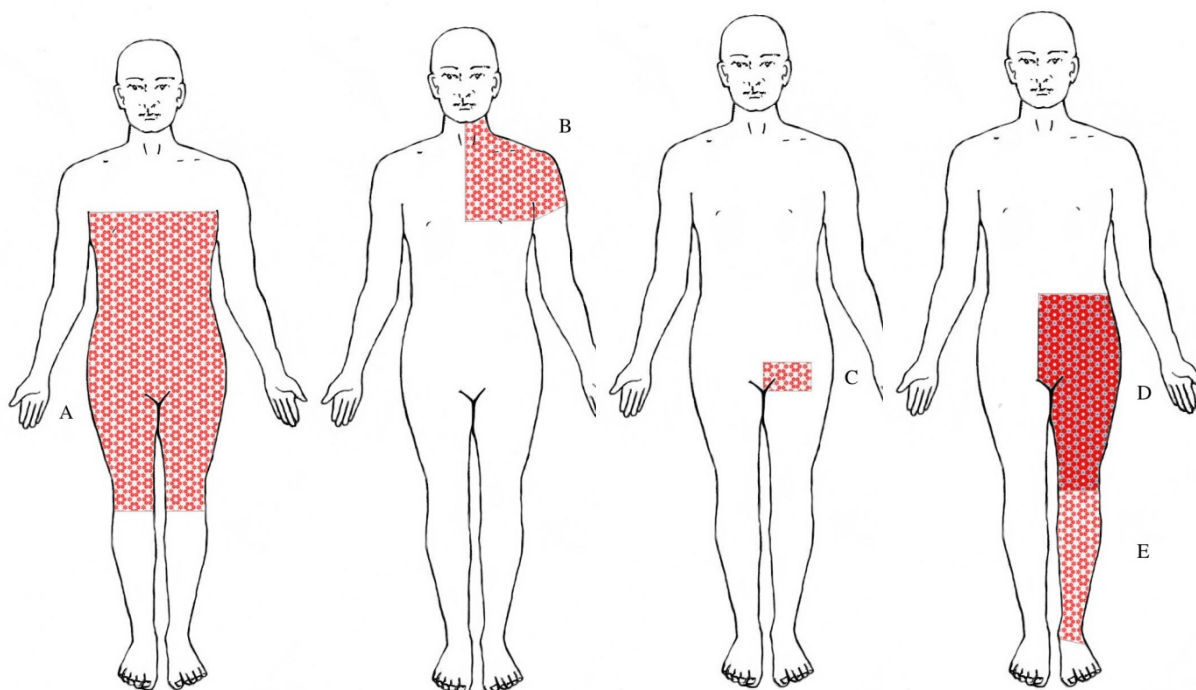
A: Abdominale aortaaneurysmer / I og Y- Graft.

(10 cm over sternum, hele abdomen godt ut på sidene, i lyskene og ned til knærne)

B: Carotis: (hår/skjegg på aktuell side opp til øreflippen og ned til mamillen)

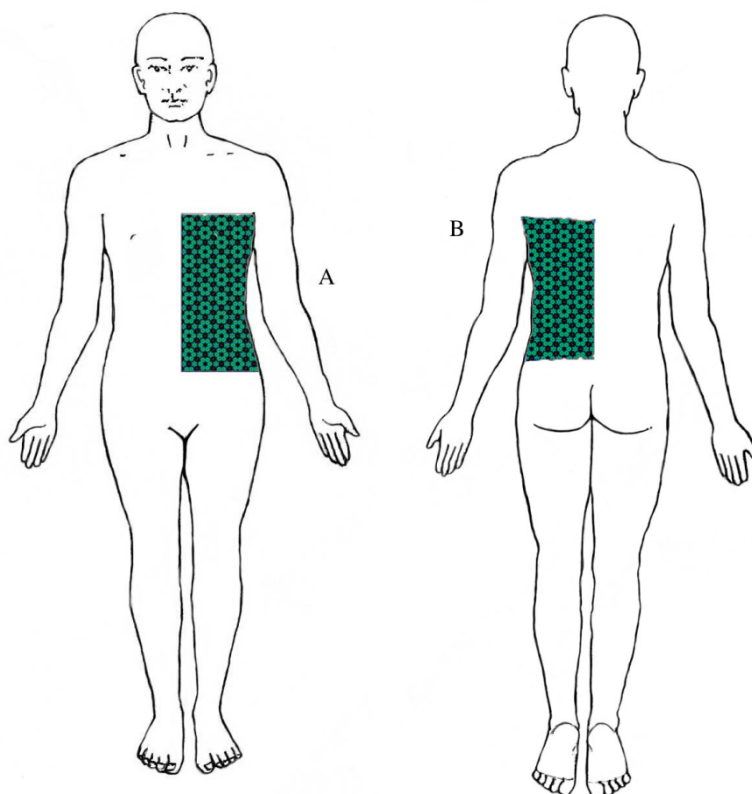
C: Varicer: (i lysken, ellers ved behov)

D: Ekstremiteter: (over det aktuelle karret) Femoro-Femoral by pass: (fra umbiliculus, lysken og over det aktuelle karret, ned til kneet)
 E: Femoro pop .A.K og B.K. : (fra umbiliculus, lysken og hele benet til ankelen over det aktuelle karret)

6. Thorax

A: Fra midtlinjen foran (under axillen og godt nedenfor ribbens buen)
 B: Fra midtlinjen bak (under axillen og godt nedenfor ribbens buen)

4. GENERELT

- Skal utføres av helsepersonell
- Ved lite hårvekst vurderes det om hårfjerning er nødvendig, evt. kontakt operatør
- Lange hår kan fjernes med saks
- Pasienten informeres preoperativt om å unngå hårfjerning i operasjonsområdet en uke før innleggelse

5. INTERNE REFERANSER

6. EKSTERNE REFERANSER

[Forebygging av postoperative infeksjoner](#), Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, Des 2010.

Tanner J, Norrie P, Melen K, [Preoperative hair removal to reduce surgical site infection](#), (review).

[SMM-rapport Nr.2/2000 Preoperativ hårfjerning](#)

7. VEDLEGG